

Útjelző 2008

A Bánsági Kárpát Egyesület 2008 évi eseménytára

Vízválasztó

Értelmezés szerint a vízválasztó az a vonal, mely két folyó vagy patak vízgyűjtő medencéjét határolja. Általános értelemben minden hegynak és földhátak gerince vízgyűjtőt alkot, amennyiben a csapadék a vonaltól két irányban, két vízfolyás felé húzódik.

Ezek szerint, minden folyó útját egyszerre több vízválasztó irányítja, egyengeti az alföld irányába. Ott aztán – létének derekán – sorsa már egészen más törvények szerint alakul. Térítik, nyomorítják, a végsőkéig kihasználják. Folyása megrekedne, vize elapadna ha nem érkezne megváltó utánpótlás a vízválasztók vidékéről. Irány és erő forrása egyben, a vízválasztó.

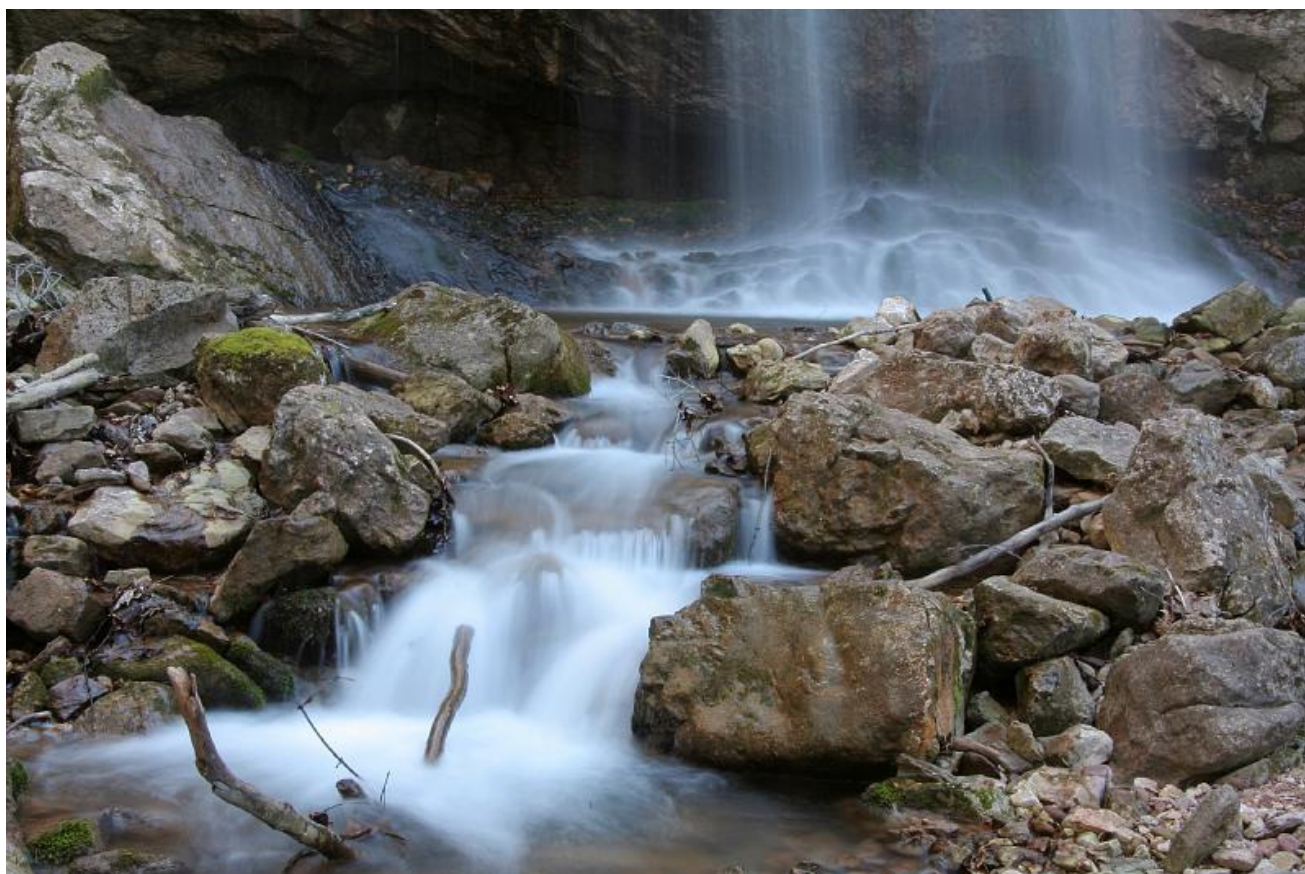
Élete folyamán, az ember ha megtorpan, vagy bajból tétován kiutat keres majd újra nekiveselkedik sorsának – gyakran “vízválasztó”-t emlegetnek. Tévesen. Mert az ember életének is, csak egyetlen egyszer szabnak irányt vízválasztói: a kezdetekkor !

Születése pillanatától – egyszerre több irányból is – befolyásoló tényezők sokasága alatt fejlődik, nő és érlelődik az ember személyisége. Van persze egy különösen érzékeny periódus, amikor a mindenre fogékonyság szinte válogatás nélkül fogadtatja el az éppen élénk sodródó divatos elméletet, menő értékrendet és uralkodó életfilozófiát.

Ez a periódus a serdülőkor. Egyszerre több irányból, több vízválasztó hordalékaként zubognak elő az emberformáló befolyások, feszülnek, teret küzdenek ki maguknak a legerősebb hatások. Ilyenkor kell résen lenni, besegíteni, hogy a felnőttkorba igyekvőket ne térítsék el hamis célok, ne nyomorítsák sorsukat haszonlesők. Legyen mindig elegendő utánpótlás értékeink, tapasztalatunk világából, hogy a megfelelő vízválasztó szabjon irányt pályájuknak.

A természet szeretete, hagyományaink becsülete és környezetünk védelme, bármikor vízválasztóként megjelelhető elemei életünknek.

(-és)

Siska Szabó Zoltán : Vizek útja

(Az EKE XVII. székelyjói vándortáborának fotókiállításán II. Díjat nyert alkotás)

Rövid áttekintés

- 2008 folyamán 4 magashegyi-, 6 hegyi- valamint 5 gyalog- és kerékpártúrát bonyolítottunk le, de volt két autós kirándulásunk is a zombolyai jazz fesztiválra illetve a rumunyesi barlangkoncertre.
- Ezenkívül cserkészpróbákat szerveztünk magyarországi fiatalok számára, a Bánsági Magyar Napok-ra elhoztuk Temesvárra Siska Szabó Zoltán természetfotó tárlatát, novemberben pedig Erőss Zsolt „Makalu 2008” című előadását.
- Élve kárpátos szövetségünk által felkínált lehetőségekkel, ebben az évben is ott voltunk az EKE XVII-ik, ezúttal ismét Székelyjón megrendezett vándortáborában.

Túráinkon összesen 179 EKE-tag illetve szimpatizáns vett részt.

Túravezetést a következők vállaltak: Balázs István, Illés Mihály, Milka Zsolt, Nagy István, Pataki Zoltán, Szántó Dénes, Siska Szabó Zoltán, Sörös László, Sztupár Zoltán

Szárkőhavas - kétszer

Az Erdélyi Kárpát Egyesület bánsági társszervezetének tagjai először január 4–6. között a hagyományos újévi “kijózanító túra” keretében vágta neki a Szárkő megmászásának, Balázs István temesvári földrajztanár (Bartók Béla Líceum) vezetésével. A csúcstámadásra zömmel napos, de erősen szeles időben (30-40 km/óra) került sor, a 2196 méter magasan fekvő meteorológiai állomást és a közeli Szárkő csúcsot egy tíztagú csoport érte el. A Bánság tetejéről tiszta időben jól láthatóak a Szemenik, Kishavas, Godján, Retyezát és a Páreng hegységek csúcsai, ez alkalommal a távoli Bihari hegyek is jól kivehetőek voltak! A Szárkő-csúcs legkönnyebben a Temesvár – Lugos – Karánsebes – Kishavas libegő – Cuntu meteorológiai állomás – Szárkő hegygerinc útvonalon közelíthető meg. (P.Z.)

Hazatérés előtt (Illés Mihály albumából)

Nagy havazásban (Balázs István albumából)

Mivel január elején társaságunknak nem minden Szárkőhavasba szerelmes tagja tudott magának szabadnapot kieszközölni, a túrát meg kellett ismételni. A második kirándulásra február 8 – 10 között került sor, szinte végig erős havazás közepette. (...)

Ez volt az utolsó tél, amikor még házigazdaként Puiu bácsi fogadott bennünket. Hatéves gyermekként került a Cuntu meteorológiai állomásra, ahol nevelőszülei teljesítettek akkoriban szolgálatot. Itt nőtt fel, innen küldték iskolába és ide jött vissza ő maga is meteorológusként. (I.M.)

Egy életet töltött a Szárkőhavasban. Nyugdíjasként már le kellett költözzön a városba. Egy korszak fejeződött be az erre járó turisták számára.

Erőt, egészséget és további sok boldogságot Puiu bácsi !

Őszől tavaszig a Szárkő tetején

Délkelet Európa legelszigeteltebb munkahelye

A Szárkő (Țarcu) havasok csúcsán működik az ország legelszigeteltebb meteorológiai állomása. Az itt dolgozó meteósok októbertől májusig egyáltalán nem hagyják el a 2196 méter magasan található munkahelyüket, amely fél napi járásra van a legközelebbi lakott helytől. Télvíz idején csak ritkán kopogtat be hozzájuk egy-egy turista, akit meleg teával és jó tanácsokkal fogadnak, hiszen senki nem ismeri jobban a rendkívül veszélyes hegyet, mint éppen ők.

Napelemek és műholdas tévé a korszerűsített meteó-állomáson

Január elején a Bánsági Kárpát Egyesület hegymászóival jutottam fel a Szárkő tetejére. A csúcstól alig néhány száz méterre, a zord szelek országútján áll a Szárkő meteorológiai állomás, mely tiszta időben több órányi járás távolságról is jól látható. Vladu Eugen, a telephely főnöke és felesége, Luminița ezúttal is hegyi növényekből főzött különleges teával fogadtak, miközben meteorológus kollégáik, Miesescu Adam, Gruia Ioan és Pănescu Gheorghe a mérések elvégzésével, az eredmények továbbításával, favágással foglalatostkodtak.

“Itt vagyunk nem csak Románia, de Délkelet Európa legelszigeteltebb meteorológiai állomásán – nyilatkozta a Nyugati Jelennek Vladu Eugen (becenevén Mitel). –

A Bucegi hegységben, az Omul csúcson működő állomás ugyan magasabban van, de ott a szomszédságában a menedékház, ahol állandóan emberek tartózkodnak, itt viszont fél napi járásra sehol sincs emberlakta hely. Nyáron fel lehet jönni ide traktorral is, akkor hozzák fel nekünk egész évre az ennivalót, ásványvizet, tűzifát, a mindennapi életünkhöz szükséges dolgokat.

Egész télen el vagyunk szigetelve a világtól, csak a rádió és a televízió révén tudjuk meg az újdonságokat. A mi feladatunk látszólag egyszerű: óránként megmérjük a levegő hőmérsékletét, páratartalmát, a hóréteg vastagságát, a szél erősségét és irányát stb., ezeket az adatokat régebben adó-vevő rádiókészülékkel, ma már mobiltelefonon továbbítjuk a regionális központba. Teljes önellátásra rendezkedtünk be, így jut munka bőven egész napra, a főzéstől a favágásig, fűtésig mindent mi csinálunk. A meteorológiai állomásunkat az utóbbi években korszerűsítették: hőszigetelték, kívül-belül felújították, napelemeket szereltek fel, amelyek az áramellátásunkat biztosítják. Elmondhatom, hogy ma már XXI. századi viszonyok között éljük itt a mindennap-jainkat, saját internet előfizetésem is van”.

Naponta 24-szer olvassák le az adatokat

(...)

A magányt az állatok sem szeretik: a hegytetőn álló meteorológiai állomáshoz két-három éve odaszokott egy farkas.

“Amikor éjjel, a fagyban kiementem leolvasni a mérések eredményeit, mindig velem jött a mi farkasunk is – mesélte Vladu Luminița – teljes biztonságban éreztem magam mellette. A tenyereimből evett, annyira összeszoktunk! Nagyon fel vagyok háborodva, mert két héttel ezelőtt a juhászok agyonverték a farkasunkat. Sajnos, az emberek még hajlamosak ilyen barbár cselekedetekre, még nagyon távol áll tőlük az európai gondolkodásmód...”

A meteósok “háziállata” – a barátságos farkas (korábbi felvétel)

A Szárkőhavas fennsíkján nyaranta nagyon megnőtt a forgalom: túra-motorkerékpárokkal és ATV-kel (quad) száguldoznak itt, főleg a külföldiek, hiszen saját hazájukban már betiltották ezt a környezetet károsító időtöltést. “Nálunk is be kellene tiltani a havasi száguldozást, amíg teljesen tönkre nem tesznek mindent” – nyilatkozta a Nyugati Jelennek Vladu Eugen, a meteorológiai állomás főnöke.

(Részlet Pataki Zoltán riportjából – Nyugati Jelen/2008 január 14)

Túra, túra, túra ! – I.

Márciustól júniusig szinte meg sem kell tervezni kiruccanásainkat, adottak a dátumok, és a rengeteg „ezt csak most lehet fotózni” típusú lehetőség melyekre kötelezően rá illik mozdulni. Legyen az a túra városaink környékén vagy távolabbi tájakon, mindegyikre szívesen emlékezünk.

Az idén, Március 15-i nemzeti ünnepünk szombati napra esett. Terveztünk is gyorsvágóját, kerékpártúrát a Temesvár környéki '48-as emlékművekhez, ám a napok óta tartó esős időjárás járhatatlanná tette a kijelölt földutakat. Lett ebből kifolyólag csendes gyalogtúra az egykori és mai Vadászerdő területén – Pálkovács István útmutatásai alapján.

Négy személygépkocsival közelítettük meg április végén a Pádis hegységet Bogatelep felől. Túrasorozatunk a Boga-völgye, Háromkirályok vízesés, Csonka tető, Schmidl vízesés megtekintése után, egy kis kerülővel a Királyerdő-beli Mézgedi barlangnál ért véget. Túravezetőnket – Siska Szabó Zolit – időnként keresnünk kellett, de mindig csak az éppen hátrahagyott “fotótémát kínáló” zugig kellett visszamennünk érte.

Május idusán Temesszlatina környékét néztük ki magunknak: felderítendő, hogy miként alakulnak a Temesfő felé vezető út építése meg az itteni ingatlanok árai. Megpihenni átruccantunk Illópatak környékére, ahol a mellékelt fotón látható tanuhegyre akadtunk és amely kedvencünké is vált azonnal. Nem véletlenül, hiszen felkapaszkodva a tetejére, a Szárkőhavas látványában gyönyörködhattunk ... Ide még visszajövünk !

A nyárelőt Menyháza környéki sátoros túrával zártuk. A Czárán sziklától indulva az Izoi-rétig cipekedtünk, ahol ideális körülmények között táboroztunk, bejárva a szemeinket ingerlő közeli hegycsúcsokat. Hazafelé még kötelezően meglátogattuk Czárán Gyula sírját és bemértük a helyiség nevezetességeinek koordinátáit, majd túravezetőnkre – vagyis Milka Zsoltra – bízva magunkat biztonságosan hazautaztunk.

Fotógrafika és költészet

Költők, művészek nélkül hamar ráunnánk a természet monotonitására – mondja Guillaume Apollinaire. A tizenharmadik Bánsági Magyar Napok nyitórendezvényén Siska Szabó Zoltán aradi természetfotós expresszív fotógrafikái, Mátray László temesvári színművész tolmácsolásában Áprily Lajos és Dsida Jenő versei adtak ízelítőt a természet csodáiból, ahogyan azt a fotóművész és a költő képes láttatni velünk.

A Temesvári Magyar Nőszövetség és a Bánsági Kárpát Egyesület közös szervezésében, a Kós Károly Községi Központban megtartott tárlatnyitón Szász Enikő, a Bánsági Magyar Napok kezdeményezője és főszervezője köszöntötte az egybegyűlteket. A Bánsági Kárpát Egyesület civil szervezet tevékenységéről – amelynek Siska Szabó Zoltán természetfotós is oszlopos tagja – Illés Mihály elnök mondott rövid ismertetőt.

A művész színes és fekete-fehér fotógrafikáit Szekernyés János műkritikus méltatta, kiemelve különösen a fekete-fehér alkotások kifejező erejét, erős érzelmi töltetét. Az igényes kivitelezésű, egységes tematikájú fotógrafikákat bemutató kiállítás kerek április 11 – 30 között volt megtekinthető a Putna utca 7. szám alatti magyar közösségi központban. (P.Z.)

Siska-Szabó Zoltán

1963-ban született Aradon.

1986 óta fotózik, szülővárosában végez el egy 2 éves fotótanfolyamot, 1987 - 2000 között az Aradi Fotóklub tagja, részt vesz a kör bel- és külföldi kiállításain. 1990 óta járja a természetet, a hegyeket, azóta fotóinak főként ez a témaköre.

1999-ben I. díjat nyert az Erdélyi Kárpát Egyesület fotó- és diaversenyén.

Az aradi Intersat TV a 90-es években bemutatta diaporáma összeállításait.

Diavetítése volt 1995-ben Orosházán, valamint 1997-ben a Bukaresti Geológiai Egyetemen, majd Békéscsabán tartott dia-vetítést a Bihar hegységről és Czárán Gyula munkásságáról.

Fotóreprodukciói és fotói megjelentek a dr.Kovács Géza „Az emlékező város”, az „Anno 2000” (Zerind-Feketegyarmat), valamint „A zerindi Képtár”, Murádin Jenő „Az aradi Szabadság-szobor, Kiszaba-díttottuk” (a Szabadság-szobor története) című könyvekben.

Az E.K.E. 2004-ben Hermann Antal oklevéllel jutalmazta „kiemelkedő néprajzi tevékenységéért, a közösség és a természet iránti elkötelezettségéből végzett nemes szolgálatáért”.

Egyéni kiállításai

- 1997 – ARAD
- 1997 – CSORNA (Magyarország)
- 2000 – ÉRMIHÁLYFALVA
- 2000 – ARAD
- 2001 – ÉRD (Magyarország)
- 2002 – ARAD: Czárán Gyula emlékkiállítás
- 2008 – ARAD - Jelen Galéria

Cserkészpróba a radnai sziklákon

A szegedi Dugonics András Alapítvány és a Bánsági Kárpát Egyesület szervezésében, május 10-én szombaton Máriaradnán egy Szegedről érkezett cserkészcsapat ismerkedhetett az alpinizmus alapfogalmaival.

A külön e célra, az aradi alpinisták által kiépített - gyakorló sziklafalakon, az ifjú cserkészeket beavatták a sziklamászás fortélyaiba.

Milka Zsolt és Szabó András aradi hegymászók ezúttal is önzetlenül osztották meg alpinista ismereteiket a résztvevőkkel és biztos kézzel bonyolították le a mászógyakorlatokat. A szegedi cserkészcsapat, az aradi és temesvári hegymászók kíséretében a solymosi várat is meglátogatta. A szegedi alapítvány és romániai partnere anyagi támogatást nyertek a cserkészpróba lebonyolítására a Nemzeti Civil Alapprogram pályázatán.

Magashegyi próbák

Az Erdélyi Kárpát Egyesület hagyományos, XVII. Vándortáborát idén a Kolozs megyei Székelyjón szervezték meg, a július 27 – augusztus 1. időszakban.

A Bánsági Kárpát Egyesület 12 fős csapattal vett részt a mintegy 700 anyaországi és erdélyi természetbarátot megmozgató hagyományos turistatalálkozón. A bánsági "kárpátosok" megmászták a Vlegyásza hegység ormait, Czárán Gyula nyomdokain járva meglátogatták a csodaszép Havasrekettyei vízesést, a Dregán és a Jád festői völgyét, a Kissebesi vízeséseket. Siska-Szabó Zoltán aradi természetbarát Vizek útja című fotójával második díjat nyert a tábor keretében szervezett fotókiállításon. A gyergyószentmiklósi Dezső László személyében Székelyjón új országos elnököt választott az Erdélyi Kárpát Egyesület.

A bánsági ekések egy csoportja augusztus 4–8. között a Retyezát hegység által nyújtott kiváló terepen bonyolították le a cserkészpróba-sorozat utolsó, magashegyi próbákból álló szakaszát, melynek során a szegedi 1507-es számú Árpádházi Szent Margit cserkészcsapat tagjait avatták be a 2000 méternél magasabb hegyi túrák rejtelseibe.

A mindvégig sziporkázóan szép időjárás előnyeit is élvezve, egymás után három hegycsúcsra (Retyezát, Iorgovan kö és Peleaga) vezettek a túrák. A próbatételeket kidolgozó és levezető Milka Zsolt mellett az egyesületnek a sáttortáboros akciókhoz hozzáadódott több tagja is részt vett. A csapathoz két sepsiszentgyörgyi EKE tag is csatlakozott, így aztán egy adott pillanatban 21 "kárpátos" ült az esti tábortűz mellett. A minden szempontból sikeres akció végén 8 cserkésznek és egy ifjú BKE szimpatizánsnak nyújtották át a különböző cserkészpróbák teljesítését igazoló okleveleket.

Pataki Zoltán beszámolója

Második természetfotó pályázatunk

Ezúttal június 7-én a nemzedékek találkozóján került sor az egyesületünk által, gimnáziumi és középiskolás tanulók számára meghirdetett természetfotó-verseny kiértékelésére. Hosszú mérlegelés után, a következőket részesítettük jutalomban:

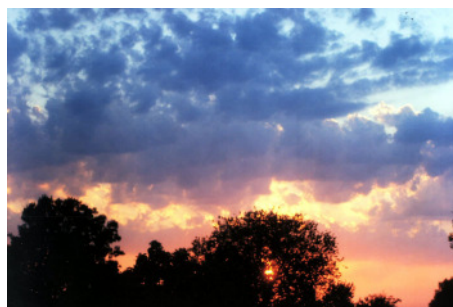
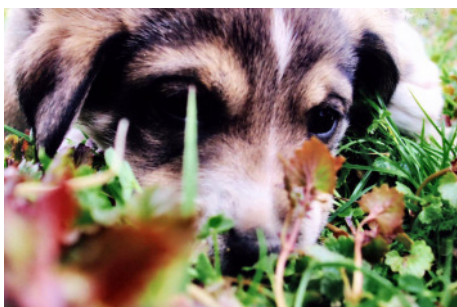
I. Díj – Kiss Árpád – Örlődés – Bartók Béla Líceum, Temesvár

II. Díj – Bucsú Anna – Népballadák ihletője – Bartók Béla Líceum, Temesvár

II. Díj – Győri Hajnal – Kutya ül a fűben – Bartók Béla Líceum, Temesvár

III. Díj – Rovó Enikő – Végvári napnyugta – Bartók Béla Líceum, Temesvár

Íme a díjnyertes fotók:

„Vigyük haza a természet szépségeit! ... Szóval nem úgy értem, hogy letépjük a virágot és otthon vázába tesszük, úgy sem, hogy kivágjuk a fát és azzal fűtünk be, hanem virtuálisan - ahogy mainapság mondani szokták – anélkül, hogy kárt okozzunk benne. Mert megjött a tavasz, mindenki aki szereti a természetet, menekül a városból felüdülésre vágyva. Függetlenül attól, hogy csak egy délutánra megy ki a szabadba sütögetni vagy süttetni magát a napon, esetleg egy hosszabb, komolyabb túrára merészkedik, majdnem biztos, hogy visz magával fényképezőgépet. A digitális korszak lehetővé tette, hogy egyre több ember engedje meg magának ezt a „luxus“-t. De viszont nem mindenki tud bánni megfelelő módon a mindenttudó műszerrel. Mert a szem egyvalamit lát a helyszínen és otthon a monitor a kiábrándulást vetíti a szemük elé.”

Siska Szabó Zoltán

(lásd a teljes cikket a következő oldalakon)

Vigyünk haza a természet szépségeit!

A filmes fényképezőgépek kimentek a divatból, helyettük megjelentek a digitális gépek, ellepve a piacot jó és rossz áruval egyaránt. Régen, aki fényképezőgépet akart vásárolni jól meggondolta milyen típusút vesz (habár sok válogatni való nem volt), informálódott paramétereit felől saját igényei szerint és többnyire sikeresen használta. Most szinte minden sarkon lehet kapni gépeket, mindenki számára lehetővé vált, az is megveszi, akinek azelőtt esze ágában sem volt erre költeni. Sokkal olcsóbb, mint a klasszikus fotózás: megvesszük a gépet és csak fotózunk – nem kell előhívni a filmet, nem kell papírra tegyük, csak egyszerűen tároljuk a számítógépen. Míg pár évvel ezelőtt pénzbe került a fotózás, addig mindenki odafigyelt mit fotózik, de napjainkban mondhatnánk, hogy pazarlás folyik! Nem anyagi, hanem esztétikai!

Ez fokozottan érvényes a **természetfotózásra**. Ne bízzunk mindig az automata beállításban, adjunk hozzá a képhez valamit magunkból is. Annál nagyobb lesz az örömeink otthon, mikor a számítógépen visszanezzük emlékeinket.

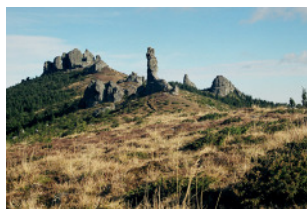
A természetfotózás legfontosabb és ugyanakkor leghalásabb témája a **tájékfotózás**, amit a legtöbbben művelnek. Ebben található a legtöbb információ arról a helyről, amit meglátogattunk, tehát nem mindegy, hogyan örökítjük meg. A jó felvétel érdekében bizonyos szabályokhoz kell tartanunk magunkat. Ezek közül az egyik legfontosabb a **térhatás** érzékeltetése: mivel a szem három dimenziós látásmódot biztosít számunkra, ezt a fotókban is érzékeltetnünk kell a valóságos hatás kedvéért. A kétdimenziós fotónak a harmadik (érezeltetett) dimenzióját kompozícióval érjük el. Ezért a képen meg kell jelennie egy előtérnek, egy középtérnek (ahol a fő mondanivaló, alakzat vagy látvány van) és egy háttérnek ami lezárja a képet. Ez a három egymást követő térsík biztosítja a kép mélységét, érzékelteti a távolságokat és ezáltal életszerűvé teszi azt. Például ha egy különleges sziklaalakzatot, vízesést vagy egy épületet fotózunk, akkor vegyünk be a képbe egy hozzánk közelálló tárgyat előtérnek. Lehet az akár egy faág vagy kisebb bokor, egy kisebb szikla esetleg egy pad, virágágyás épületek esetében. Ha nem sikerül ilyet találnunk, akkor lehet egy kicsit csalni is: letehetjük hátizsákunkat, vagy előreküldhetjük, leültehetjük a téma elé társunkat (csak ne nézzon a gépbe, mert akkor már nem lesz tájfétfotó!). Mivel a tájképben zömmel az ég kékje és a növényzet zöldje uralkodik, üdítően hat egy piros hátizsák vagy egy meleg színű ruhába öltözött személy.

Visszaemlékszem, volt egy jó ismerősöm, aki büszkén mutogatta a fogarasi havasokban „elkövetett” képeket. Mindegyiken csak a kamerába vigyorgó arcokat láttam, háttérben meg egy zöld erdőt. Tudtam, hogy valóban a Fogarásban voltak, de a képekből soha nem jöttem volna rá! Ezt akár a csálai erdőben is lefotózhatták volna. Azok nem voltak tájfétfotók, hanem emlékképek.

Egy másik íratlan, de fontos szabály az **arany metszés** betartása, aminek megvan a szigorú képlete, ettől függ a helyes képkivágás. A képlettel most nem foglalkozunk, mert van egy egyszerűbb megoldás is, az 1/3+2/3 – os beosztás, tehát ilyen arányban kell felosztani a képet úgy vízszintes, mint függőleges irányban. A lényeg, hogy soha ne kerüljön a főtéma a kép középpontjába, mert két egyenlő részre osztja a képméretet, ami a figyelmet megosztja. Képzeljünk el egy olyan fotót, ahol a horizont vonala középen kettévágja a képet, ezáltal két egyenlő téglalapot hoz létre. Fent a kép kevés információval, lent mindaz amit fotózni akartunk, sok információval ugyanannyi területen: nem igazságos!

Rossz képkivágás

Jó képkivágás

Éppen ezért alakult ki az arany metszés szabálya, az üres égnek csak egyharmad jár, a témákban gazdag, előtérrel rendelkező alapnak kétharmad. Ez fordítva is érvényes: ha az ég tele van vihar előtti nehéz felhőkkel (azok igen fotogének) és alatta egyhangú mező van, akkor az égnek jár kétharmad rész, mert ott van több információ, azaz a nehéz,

gomolygó felhők vonzzák a tekintetet. Ne feledjük, ez a szabály nem csak lentre-fentre érvényes, hanem jobbra-balra is!

Általában gond van azokkal a képekkel, ahol egyaránt van **napfény és árnyék** is. Ilyenkor vagy a napsütötte rész jön ki jól, vagy az árnyékos. Tudom, hogy ez néha elkerülhetetlen, mert nincs annyi idő várni, míg egyik, vagy másik eltűnik, de az alábbi példában van megoldás. Rengeteg olyan fotót láttam, ahol árnyékos előtérben kapták le a személyeket, míg a háttér ragyogott a napsütésben. (folyt. a köv. oldalon)

Az eredmény: fekete arcok egy majdnem fehér, részlet nélküli háttér előtt. Egy megoldás van – be kell kapcsolni a vakut, hogy megvilágítsa az arcokat, ezáltal csökken a kontraszt az előtér és háttér között. De vigyázni kell, mert a vaku csak pár méterig ver (3-5), azon túl nincs hatása.

Többet kérdezték tőlem hogyan lehet egy **vízesést** úgy fotózni, hogy bársönyosnak, tejfolyásúnak tűnjön? Mások meg akarják fagyasztani a lezúduló vizet, hogy a cseppek „megálljanak” a levegőben. Mindkét effektust úgy érjük el, hogy megváltoztatjuk az expozíciós időt.

A legtöbb gépen van Tv vagy Tp (Time value vagy Time priority) állítási mód, ami azt jelenti, hogy tetszőlegesen megválaszthatjuk az expozíciós időt és a többi értéket a gép a mi választásunktól függően módosítja (pl. a rekesznyílást). Ehhez el kell forgatni a programválasztó tárcsát a Tv, Tp állásra és kiválasztunk egy hosszabb expozíciós időt, pl. 1/4, 1/2 vagy akár 1-2 másodpercig is elmehetünk. Ekkor selymes folyásúvá válik a vízesés – de figyelem! Feltétlenül használjunk állványt, mert hosszú időnél bemozdul a kép. Természetesen arra is fordítsunk gondot, hogy ne legyen félárnyékban a téma (legideálisabb a teljes árnyék).

Ahhoz, hogy „megfagyasszuk” a vízcseppeket ellenkező módon járunk el: a lehető legrövidebb időt használjuk. Pl. 1/500, 1/1000, 1/2000. Minél rövidebb az idő, annál jobban megfagy a víz.

Hosszú exponálás

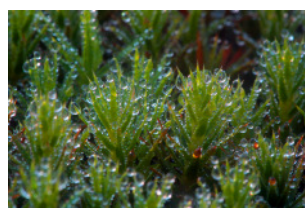

Rövid exponálás

Szintén állványt kell használni a **virágok, növények** fotózásához is, részben azért, mert már egy enyhe szellőtől is megremeghet a virág, másrészt megtörténhet, hogy itt is hosszabb exponálásra van szükségünk. Ugyanis a rekesznyílást (blende) nem árt szűkebbre venni, mert akkor nagyobb mélységélességre tehetünk szert, ami fontos a közelfényképezésnél (makrofotózás). Mivel ekkor szűkül a fényt áteresztő nyílás, ezért hosszabb záridőre van szükségünk.

A programtárcsát állítsuk Av vagy Ap (Aperture value vagy Aperture priority) módra, tehát ebben az esetben mi magunk választhatjuk ki a rekesznyílást. A legmegfelelőbb a 11, 16, 22. A gép automatikája ennek függvényében változtatja a zársebességet, ami a megszokottnál hosszabb is lehet, tehát bemozdulhat a kép.

Ha napfényben fotózzuk a virágokat, a mély árnyékokat deríthetjük egy fehér kartonlappal, vagy tükörrel, de egy alufólia is megteszi. Főként hálás téma a kora hajnali virágfotózás, amikor még harmatosak, a parányi vízcseppeken ezernyi fényvillanás hálálja meg korai ébredésünket.

Ha nem is sikerül elsőre tökéletes fotókat készítenünk, akkor se keseredjünk el, mert ehhez is kell egy kis gyakorlat.

Kellemes emlékü túrákat és jó fényeket kívánok!

Siska Szabó Zoltán

Túra, túra, túra ! – II.

Az esztendő második felére is maradt emlékezetes egy-két napos rövid túra, melyeket érdemes megemlíteni. Ezúttal is a délbánsági hegyvidék titokzatos tájaitól a Bihar hegység csodálatos világáig terjedt kirándulásaink skálája.

Az immár hagyományos krassóvölgyi megjelenésünket Mihálynap környékén, az idén a szemerklő eső tette emlékezetessé. Még zsványpecsenyéinket is esőkabátban sütöttük meg, de a Komárnik cseppkőbarlang, majd a kibélelt sátraink megfelelő oltalmat nyújtottak. Másnap már szárazon és persze sokkal vídámabban álltunk a fényképezőgép lencséje elé.

Szintén rendszeres látogatásaink színhelye Vaskő, ahol a Gruiescu közetgyűjtemény kínál emlékezetes látnivalót. A névadó házigazda, kedves és kimerítő magyarázatai után, egy csoportkép erejéig kötelezően a fotomasina elé tereli vendégeit. Innen, át a hegygerincen, könnyed sétával jutunk a Ferendia patak völgyében kialakított Vertópia nevezetű mesterséges tóhoz, híres szalonnasütéseink színhelyére. Ezt sem lehet kihagyni !

A temesvári barlangászok és filharmónikusok több évtizedes „barátságát” hirdetik minden év októberében a rumunyesti barlangban tartott szimfónikus koncertek alkalmával. Sörös Laci kollégánk segítségével mi is rendszeresen indítunk közönségerősítő csapatokat a környékre. Felvételünk kocert után, piknikezés előtt készült.

Az október végi színpompa mindig hálás téma a természetfotózás kedvelőinek. Ezért ilyentálynál egyre gyakoribbak fotótúráink, ahol fényképezőgép nélkül megjelenni tilos ! Az idén Siska Szabó Zoli barátunk a Bihar hegységbeli Galbena szorosba és annak környékére vezényelte álig „felfegyverzett” csapatát.

Egyesületünk internetes honlapjának önállósítása

- 2008 tavaszára már szűkösnek bizonyult az ingyenes www.ekeban.home.ro tárhely és amelyik egyre inkább kellemetlen üzemeltetési zavarokkal működött.
- Időközben hozzáférhető áron egyre nagyobb tárhelyeket dobtak piacra az internetes szolgáltatók.
- Ezek alapján döntöttünk és vásároltunk domain nevet illetve tárhelyet. Hamarosan fel is töltöttük honlapunk tartalmát az új címre: www.ekeban.ro
- A 300 MB tárhely újszerű, eddig megoldhatatlan információszolgáltatást tett lehetővé, mint például:
 - dokumentumok megjelenítése pdf formátumban
 - hosszabb útleírások és beszámolók közzlése
 - fotóbemutatók beillesztése slide-show formában

Újra Temesváron

Idén is Temesváron kezdte a Magyarok a világ nyolcezresein című, országos előadássorozatot Eröss Zsolt, az eddigi legsikeresebb magyar alpinista, aki a 8463 méter magas Makalu csúcs (Himalája hegység) meghódításával immár a hetedik „nyolcezresét” mászta meg.

A Bartók Béla Gimnázium dísztermében, a Bánsági Kárpát Egyesület szervezésében megtartott vetített képekkel és videofelvételekkel megtűzdelt izgalmas előadásra mintegy ötven temesvári és aradi érdeklődő volt kíváncsi.

A háromtagú magyar expedícióból csak Eröss Zsoltnak sikerült a Makalu csúcsra lépnie, de milyen áron: a hegymászó két lábujja részben elfagyott a csúcstámadás során. Eröss Zsolt elmondta: lábujjai részleges amputációja sem tántorítja el célkitűzésétől, mert azt tervezi, hogy a Himalája mind a 14 nyolcezres csúcsára kitűzi a magyar zászlót! Jövőre „csak” a Mount Everest másodszori megmászását tervezi, ezúttal Tibet irányából, ami az idén nem volt lehetséges a pekingi olimpiai játékok miatt. (p.z.)

Útjelző – A Bánsági Kárpát Egyesület ismertetője

*** Szerkeszti: Illés Mihály ***

www.ekeban.ro e - mail: utjelzo@ekeban.ro